

Etikette nr: 11
GODKENDT
 17. juni 2015

for pakninger på
 Miljøstyrelsen 0,25L,
 0,5L,
 1L, 5L,
 10L &
 20L

Riza®

Svampemiddel

Må kun anvendes til svampebekæmpelse i korn og raps.

Gældende fra 26. november 2015: Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervs-mæssigt og kræver gyldig autorisation.

Svampemiddel nr. 11-30

Omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler og plantebeskyttelsesmiddeleforordningen 1107/2009.

Deklaration:	Tebuconazol 250 g/l (26 % w/w)
Indeholder:	Midlet indeholder N-methyl 2-pyrrolidon
Type:	Midlet er en olie i vand emulsion
Indhold:	5 liter
Godkendelsesindehaver:	Cheminova A/S, Thyborønvej 78, P.O. Box 9, 7673 Harboøre
Holdbarhed:	2 år efter produktionsdatoen
Produktionsdato:	Se print på dunken
Batchnummer:	Se print på dunken
Opbevaring:	I uåbnet original emballage, frostfrit og beskyttet mod direkte sollys og andre varmekilder.

FARE

Brugsanvisningen skal følges for ikke at bringe menneskers sundhed og miljøet i fare (EUH401).

Forårsager alvorlig øjenirritation (H319).

Kan skade det ufødte barn (H360D).

Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer (H410).

Bær beskyttelseshandsker, beskyttelsestøj og øjenbeskyttelse (P280).

Vær opmærksom på, at Arbejdstilsynet har regler for arbejde med og udsættelse for plantebeskyttelsesmidler. Læs nærmere i det eventuelle lovpligtige sikkerhedsdatablad.

Overtrædelse af nedenstående særligt fremhævede forskrifter kan medføre straf:

Må kun anvendes til svampebekæmpelse i korn og raps.

Må ikke anvendes mod andre skadevoldere og ikke i højere doseringer end de i brugsanvisningen nævnte.

Må i korn ikke anvendes senere end vækststadium 69.

Må i raps ikke anvendes senere end vækststadium 69.

Må ikke anvendes nærmere end 10 m fra vandmiljøet (vandløb, søer mv.) for at beskytte organismer, der lever i vand (Sp3).

Undgå forurening af vandmiljøet med produktet eller med beholdere, der har indeholdt produktet.

Rens ikke sprøjtestyr nær overfladevand.

For at beskytte grundvandet må der højst anvendes de i brugsanvisningens angivne maksimale doseringer pr. vækstår (1. august - 31. juli). Der må endvidere i samme vækstår ikke også anvendes andre produkter, der indeholder epoxiconazol, propiconazol, tebuconazol eller difenoconazol med mindre doseringerne nedsættes tilsvarende. Hvis der anvendes flere produkter med disse stoffer skal doseringerne beregnes forholdsmæssigt ud fra aktivstoffernes respektive maksimale doser i de pågældende afgrøder eller afgrødestadier jf. brugsanvisningerne (SpE1).

Opbevares under lås og utilgængeligt for børn (P405+P102).

Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten (P101).

VED KONTAKT MED HUDEN: vask med rigeligt vand (P302+P352).

VED KONTAKT MED ØJNE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Forsæt skylning (P305+P351+P338).

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp (P337+P313).

VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg lægehjælp (P308+P313).

Alt tilsnudet tøj tages af og vaskes inden genanvendelse (P362+P364).

Producent og godkendelsesindehaver:

CHEMINOVA

Cheminova A/S, Thyborønvej 78, P.O. Box 9, 7673 Harboøre

5 Liter

1003612

BRUGSANVISNING:

Godkendelse

Riza® må kun anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn og raps. Der må maksimalt anvendes 1,0 l/ha Riza®/vækstår, svarende til 250 g/ha tebuconazol. Riza® må anvendes op til 2 gange i en vækstsæson.

Behandlingsrestriktioner

Riza® må ikke anvendes efter BBCH 69.

Riza® må ikke anvendes nærmere end 10 meter fra vandmiljøet (vandløb, søer mv.) for at beskytte organismer der lever i vand.

Riza® må ikke anvendes ved udsigt til snarlig nedbør. Undgå behandling på planter der er så våde, at der er risiko for afløb af sprøjtevæske.

Virkemåde

Riza® indeholder aktivstoffet tebuconazol. Tebuconazol er et stærkt triazol mod betydende hvedesygdomme. Tebuconazol er en såkaldt ergosterol-hæmmer. Ergosterol er en vigtig fedtsyre i svampens cellemembran, og uden ergosterol vil svampens cellevægge blive slappe og kollapse. Tebuconazol er systemisk og optages hurtigt i bladene efter udsprøjtning. Tebuconazol transporteres i vedvævet (xylemet) nedefra og ud/op mod blade og skudspidser. Den systemiske virkning sikrer en god forebyggende - og i nogen grad helbredende - effekt.

Resistens

Riza® tilhører gruppen af triazolere FRAC gruppe 3. Risikoen for at svampesygdomme udvikler resistens overfor produkter med denne virkemåde vurderes af FRAC at være: Middel (på en lav, middel, høj skala).

Gentagen anvendelse af samme middel eller midler med samme virkemekanisme kan resultere i dannelse af resistens. For at mindske risikoen for udvikling af resistens anbefales det at skifte mellem midler eller blande med effektive midler med forskellige virkemekanismer, og at sikre at den samme triazol max. anvendes 2 gange per sæson. Sælger påtager sig intet ansvar for tab eller skade som følge af fejlagtig anvendelse. Det gælder også ved anvendelse under unormale kulturbetingelser. Ligeledes kan sælger ikke drages til ansvar for manglende effekt ved en evt. resistensdannelse.

Optimale virkningsforhold

Effekten af Riza® fremmes af gode vækstbetingelser, så som høj luftfugtighed og temperaturer omkring 20° C. Riza® giver normalt ikke anledning til svidninger af blade og bladspidser i korn og raps, dog frarådes det at sprøjte under ekstreme vejrforhold (varme, tørke, stærkt solskin mv.).

Regn

Riza® optages hurtigt gennem bladene og er regnfast efter en time.

Tablet 1 – anvendelse af Riza®

Må kun bruges til bekæmpelse af svampesygdomme i landbrugsafgrøder

Brugsanvisningens doseringer må ikke overskrides.

Afgrøde	Sygdomme	Timing	Dosis l/ha
Vinter- og vårhvede BBCH 30-69	God effekt på meldug**, gulrust, brunrust og hvedebrunplet moderat effekt på hvedegråplet, hvedebladplet og aksfusarium	Ved første symptomer eller efter risikovurdering	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.
Vinter- og vårbyg BBCH 30-69	God effekt på meldug** og bygrust, moderat effekt på skoldplet og bygbladplet	Ved første symptomer eller efter risikovurdering	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.
Rug BBCH 30-69	God effekt på meldug** og brunrust samt moderat effekt på skoldplet	Ved første symptomer eller efter risikovurdering	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.
Triticale BBCH 30-69	Godt effekt på gulrust, brunrust og meldug**, moderat effekt på hvedebrunplet	Ved første symptomer eller efter risikovurdering	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.
Havre BBCH 30-69	God effekt på meldug** og kronrust	Ved første symptomer eller	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.
Raps BBCH 20-69	God effekt på storknoldet knoldbægersvamp og skulpesvamp. Moderat effekt på gråskimmel	Ved første symptomer eller efter risikovurdering	Max 1,0 l/ha Riza® pr. sæson udbragt af 1 eller 2 gange.

**Der må maksimalt anvendes 1,0 l/ha Riza®/vækstår (2 sprøjtninger af 0,5 l/ha), svarende til 250 g/ha tebuconazol

**God bekæmpelse kan forventes, hvis behandlingen er udført forebyggende. Kun moderate effekter kan forventes, hvis behandlingen er kurativ.

Efterfølgende afgrøde

Ingen restriktioner

Omsåning

Ingen restriktioner

Tilberedning af sprøjtevæsken

Sprøjtebeholderen skal være rengjort for Riza® fyldes i. Fyld 75 % af den ønskede vandmængde i beholderen, tilsæt Riza®, og tilsæt resten af den ønskede vandmængde. Sæt gang i returløb og omrøring. Eventuel skumdannelse ved påfyldningen kan reduceres ved at mindske omrøringen. Ved påfyldning af marksprøjte skal anvendes præparatfyldningsudstyr eller udstyr til direkte injektion. Påfyldning af marksprøjte skal ske på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller på det areal, hvor Riza® skal udbringes.

Vaskepladsen må ikke etableres nærmere end:

- 50 m. fra almen vandforsyning til drikkevandsformål.
- 25 m. fra ikke-almen vandforsyning til drikkevandsformål.
- 50 m. fra overfladevand (vandløb, søer, kystvand) og § 3 -naturbeskyttelsesområder.

Påfyldning på arealer hvor Riza® udbringes, må ikke ske nærmere end:

- 300 m fra almen og ikke almen vandforsyning til drikkevandsformål og
- 50 m fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og drænsystemers rens- og samlebrønde samt § 3 -naturbeskyttelsesområder.

Et areal der anvendes til påfyldning må kun benyttes én gang indenfor en vækstsæson.

Sprøjte teknik

Ved udbringning af Riza® bør midlet opblandes med en vandmængde på mellem 150 og 300 l vand/ha, afhængig af afgrødens størrelse. Den højeste vandmængde bruges hvor der er brug for afsætning af produkt ned i tætte afgrøder. Den laveste mængde bruges tidligt på vækstsæsonen i forholdsvis små afgrøder. For at opnå god effekt er det vigtigt, at produktet fordeles jævnt på alle blade. Overlap og adrift bør undgås.

Under normale vindforhold anbefales det, at anvende en 02 eller 025 low drift dyse. I nedenstående tabel ses en oversigt over disse dysers ydelser ved varierende tryk og hastighed.

Tabel 2 - Eksempler på vandmængder ved brug af 02 (gul) og 025 (lilla) dysen ved forskelligt tryk og kørehastighed.

Dyse	Tryk (2-4 bar)	Km/t (max. 8-10 km/t)	Vandmængde, l/ha
02/025	3,3	4	250/315
02/025	2,6	4	225/279
02/025	3,5	6	175/220
02/025	2,5	6	150/180
02/025	2,5	8	110/140
02/025	2,0	8	100/120

Rengøring af sprøjte

Husk at tømme sprøjten helt mellem hver skylning/vask, aktiver alle haner/ventiler, hævet trykket så meget, at overtryksventilen fra det selvrensende filter udløses.

1. Sprøjten tømmes helt for sprøjtevæske i marken. Restsprøjtevæsken fortyndes med mindst 50 gange og udsprøjtes på det behandlede areal under kørsel. Den maksimale tilladte dosering må ikke overskrides på markniveau.
2. Straks efter sprøjtning skylles sprøjten grundigt med rent vand - både indvendigt og udvendigt. Tøm tanken ved at sprøjte skyllevandet ud gemmen bom/dyser. Skyllevandet kan sprøjtes ud over den afgrøde, der lige er behandlet.
3. Fyld tanken med 10-15 % af tankkapaciteten (100-150 l/1000 l tank) og tilsæt 0,5 l ALL CLEAR® Extra pr. 100 l vand. Lad omrøringen og tankspule-dyse køre i mindst 15 minutter, inden indholdet tømmes ud gennem bom/dyser. Vaskevandet kan sprøjtes udover den afgrøde, der lige er behandlet.
4. Dyser, filtre og sier monteres og renses i vand tilsat 50 ml ALL CLEAR® EXTRA pr. 10 liter vand. Dyser, filtre og sier monteres igen.
5. Sprøjten fyldes igen med 10-15 % af tankkapaciteten. Lad omrøringen og tankspule-dyse køre i mindst 15 minutter, inden indholdet tømmes ud gennem bom/dyser over et egnet areal.

Vask af marksprøjter og traktor, der har været anvendt til udbringning, skal ske på en vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller på det areal hvor Riza® er blevet udbragt. Et areal der anvendes til vask må kun benyttes én gang indenfor en vækstsæson.

Uvasket sprøjteudstyr eller traktor skal placeres på behandlet areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag.

I øvrigt henvises til Miljøstyrelsens vejledning angående påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1598 af 18.12.2014.

Rester og tom emballage

Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med kommunale regler for affaldshåndtering (P501):

Tom emballage og rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald.

Emballagen må ikke genbruges.

Opbevaring og holdbarhed

I uåbnet emballage, frostfrit og beskyttet mod direkte sollys og andre varmekilder. 2 års holdbarhed.

Tankblanding

Hvis Riza® blandes eller anvendes i sekvens med andre produkter, der indeholder epoxiconazol, propiconazol, tebuconazol eller difenoconazol, skal der tages højde for, at den totale mængde aktivstof ikke må overskride, hvad der svarer til 1 normaldosering (1 N) per sæson. Tabellen angiver, hvad normaldoseringen (1N=100%) er for de 4 aktivstoffer.

Hvis man f.eks. bruger 0,5 l Riza® (= 125 g tebuconazol) i hvede svarer dette til 50% af tebuconazols normaldosering (250 g). Man har derefter mulighed for yderligere at bruge 50% af de nævnte aktivstoffer i tabellen. Sæsonen går fra såning til høst.

Tablet 3 - Doseringer (g aktivstof/ha), som modsvarer en maksimal dosering (1N) af de 4 aktivstoffer i forskellige afgrøder

	Vintersæd	Vårsæd	Raps
Epoxiconazol	125 (=100 %)	125 (=100 %)	Ikke tilladt
Propiconazol	250 (=100 %)	250 (=100 %)	Ikke tilladt
Difenoconazol	250 (=100 %)	Ikke tilladt	Ikke tilladt
Tebuconazol	250 (=100 %)	250 (=100 %)	250 (forår) 175 (efterår og vinter)

Riza® er kemisk kompatibel med gode formuleringer af svampe-, og ukrudtsmidler. Desuden er Riza® blandbart med gode formuleringer af blødgødningsprodukter.

Det anbefales at der ikke blandes med produkter der indeholder epoxiconazol (Bell®, Viverda®, Ceando®, Maredo® 125 SC, Opus®, Opera®, Osiris®), propiconazol (Bumper® P, Tilt® 250 EC, Bumper® 25 EC, Stereo® 312,5 EC) Tebuconazol (Prosaro® 250 EC, Orius® 200 EW) eller difenoconazol.

Generelle betingelser og ansvar

Cheminova A/S fralægger sig ethvert ansvar for produktets skader og følgeskader, som er opstået i forbindelse med ikke forskriftsmæssig brug eller opbevaring af produktet.

Registrerede varemærker

Riza® er et registreret varemærke hos Cheminova A/S.

Bell®, Viverda®, Ceando®, Opus®, Opera® og Osiris® er registrerede varemærker hos BASF.

Maredo® 125 SC, Bumper® P, Tilt® 250 EC, Bumper® 25 EC, Stereo® 312,5 EC og Orius® 200 EW er registrerede varemærker hos Adama Northern Europe B.V.

Prosaro® 250 EC er registrerede varemærker hos Bayer CropScience A/S.

All Clear Extra® er et registreret varemærke hos Service Chemicals.